

KITARRIERIALA AINEKAVA (üldõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Kitarrieriala üldõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kitarrieriala üldõppes. Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – kitarrimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass);
- 2) vanem aste (5. -7. klass);
- 3) lisa-aastad (soovi korral)-

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Tundide arv kitarrieriala üldõppes on 1 tund nädalas.

Pillide olemasolu korral on õpilasel võimalik kasutada kooli pille. Vanemates astmetes vajalik isikliku instrumendi olemasolu.

Õppeesmärgid:

- 1) muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust;
- 2) kitarrimängu põhialuste omandamine;
- 3) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 4) analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- 5) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 6) loovuse arendamine;
- 7) rütmitunde, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;

- 8) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine tulenevalt kitarritehnilistest võimalustest;
- 9) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 10) koosmuusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Kitarritehnikaga taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust kitarritehnikas; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi kitarrimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja muusitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi kitarritehnikat end isiksuseks.
- 5) ainepädevus – kujuneb kitarritehnikat kaudu läbi kolme astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Kitarritehnikat ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksuseks, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma kitarritehnikat eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;

- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;
- 7) omab kitarrimängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma pilli esmaseid hooldusnõudeid.

Õpisisu astmeti

Noorem aste (1.-4. kl)

Nädalas 2 tundi.

Käsitletavad teemad:

- 1) muusika kui kunstiga tutvustamine;
- 2) heli, selle kõrgus pikkus, tugevus, tämber. Muusikaline helirida;
- 3) noodikiri, noodimärgi elemendid, alteratsiooni märgid, paus, rütm, meetrum, taktimõõt 2, 3 ja 4 peale;
- 4) muusikalise mälu ja kujutlusvõime areng;
- 5) tutvumine kitarriga ja kitarrimängu asendiga. Parema ja vasaku käe õige asetus;
- 6) helitekitamise õpetus ja kasutamine;
- 7) diatooniliste helide asukoht kitarril 1. positsioonis;
- 8) põidla ja sõrmede koostöö 2-häälse muusika mängimisel;
- 9) töö koordineerimisega;
- 10) aplikatuurimärkide tundmaõppimine (parema ja vasaku käe sõrmede tähistus, astmete ja keelte tähistus);
- 11) tutvustada juhuslikke altereeritud helide asukohti 1. positsioonis;
- 12) 4-häälsete akordide ja arpedžo mängimine;
- 13) positsioonimängu selgitamine, tutvumine 2. positsiooniga;
- 14) soovituslikult akordsaate õppimine;
- 15) õppeaja jooksul mängida alguses harjutusi ja kergeid etüüde, veel etüüde gammadele arpedžodele, akordidele.

Õppeaastati jooksul 3-4 etüüdi erineva tehnikaga. Paladest alustada lihtsamatega, kasutada rahvaviise, jõuda välja väiksemate polüfooniliste paladeni; võtta läbi 3-4 pala (üks neist soovitatav polüfooniline);

Algastme lõpuks omandada heliredelid- duurid C, G, D, F; mollid a, e minoorid ühes oktaavis 1. positsioonis ja lihtsad akordid 1. positsioonis.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a' 2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Noorema astme lõpetamisel esinemine 2 erineva palaga (üks polüfooniline).

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest kitarriõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi kitarriõppe alal ja oskab teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi kitarrimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu
- 5) ainepädevus – kujuneb kitarrimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab edasiõppimise võimaluse põhiastmes.

Vanem aste (5.-7. kl)

Nädalas 2 tundi.

Põhiastme temaatika:

- 1) muusikalise kujundliku mõtlemise arendamine ja kujutlusvõime rikastamine;
- 2) teoreetiliste teadmiste laiendamine ja praktiliste mänguharjumuste väljakujundamine;
- 3) teoste faktuur, meloodia, saade, bass;
- 4) artikulatsiooni täiustamine fraseerimine, polüfoonia;
- 5) heliredelite tehniline arendamine; helireale põhinevad arpedžod;

- 6) ansamblimängu arendamine;
- 7) noodilugemise harjumuste täiustamine;
- 8) kitarriga saatmise täiendamine, iseseisva töö harjumuste juurutamine;
- 9) õppeaja jooksul omandada tüüpheliredelid: G ja A duurid e, fis-mollid , 2- es oktaavis, uute positsioonide (2-5) õppimine, akordide täiustamine (vähendatud ja septakordid);
- 10) omandada *barre* akordid ja arpedžod;
- 11) erinevate rütmifiguuride arendamine;
- 12) kromaatile helirida 1. positsioonis;
- 13) teha harjutuse tertsid ja oktaavides;
- 14) ansamblimängu kogemuste süvendamine.

Õppeaastal omandada: heliredelid, 3-4 etüüdi erinevale tehnikale ja 2-3 erineva karakteriga pala (sh polüfoonilisi), tutvumine suurvormiga.

Õpilane peaks olema võimeline esinema vajadusel ka väljaspool kooli toimuvatel üritustel soolopaladega.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Põhiastme lõpetamisel taseme esinemine 3 palaga (üks tehniline, polüfoonia, soovitav ka suurvorm).

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhhib õpitegevust; oskab häälestada ja motiveerida õpitegevust kitarrioppes; on avatud uutele teadmistele ning hindab oma õpitegevust;

- 2) tegevuspädevus – oskab luua tegevuseesmärke ja oskab näha ette oodatavaid tulemusi kitarrimängu alal; oskab valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suudab tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, oskab kujundada läbi kitarrilõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb kitarrilõppe kaudu alg-, põhi- ja vanemas astmes saavutatud õpitulemuste alusel.